

2024-12-18

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS-2024-01363

Nacka kommuns Biblioteksplan 2025-2027

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Kommunfullmäktige antar Nacka kommuns biblioteksplan 2025 – 2027 enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 18 december 2024.
2. Kommunfullmäktige upphäver biblioteksstrategin som beslutades av kommunfullmäktige den 20 juni 2011.

Sammanfattning av ärendet

Bibliotekslagen anger att alla kommuner ska anta en politiskt beslutad biblioteksplan för sin verksamhet på biblioteksområdet. Nacka kommuns biblioteksplan omfattar kommunens samlade biblioteksverksamhet, folkbibliotek och skolbibliotek, och gäller för åren 2025–2027.

Biblioteksplanen är ett övergripande och strategiskt dokument som beskriver hur Nacka kommun planerar att arbeta med biblioteksfrågor. Biblioteksplanen ska på ett konkret sätt ligga till grund för bibliotekens inriktning och utveckling de kommande åren. Planen fokuserar på bibliotekens användare, närsamhället och på omvärldsfaktorer som kan komma att påverka bibliotekens verksamhet och utveckling de bestämda åren.

Kulturnämnden fattade den 10 december 2024 följande beslut: *Kulturnämnden föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta Nacka kommuns nya biblioteksprogram för 2025–2027.* Benämningen från ett biblioteksprogram till en biblioteksplan har sedan ändrats, med anledning av bibliotekslagens krav.

Riksdagen beslutade om en ändring i skollagen (2010:800), kring stärkta skolbibliotek och lagändringen träder i kraft den 1 juli 2025. I Nacka kommun är det varje skolas huvudman som ansvarar för skolbiblioteken och dess bemanning.

Ärendet

Bakgrund

Nacka har i dagsläget sex folkbibliotek, som ligger strategiskt placerade i Dieselverkstaden, Fisksätra, Nacka Forum, Orminge, Saltsjöbaden och Älta. Från och med 2019 ligger driften av samtliga bibliotek i privat regi av två aktörer Dieselverkstadens bibliotek och Forumbiblioteken. Biblioteken ägs av Nacka kommun och kommunen agerar som beställare och huvudman gentemot biblioteken. Folkbiblioteken har en viktig funktion som fria, neutrala mötesplatser och informationspunkter för gemenskap i samhället där medborgarna kostnadsfritt kan låna media och ta del av ett brett informations- och kulturutbud på egna villkor, vilket är en av förutsättningarna för en väl fungerande demokrati. Folkbiblioteken utgör en central del av Nacka kommuns sociala infrastruktur och spelar en avgörande roll vid kriser och krig.

Nackas biblioteksplan

I 3 § 2 st. bibliotekslagen (2013:801) anges att ”om ett kommunalt eller statligt bibliotek drivs av någon annan än huvudmannen ansvarar huvudmannen för att den som driver biblioteket följer bestämmelserna i denna lag.” Bibliotekslagen anger att alla kommuner ska anta en politiskt beslutad biblioteksplan för sin verksamhet på biblioteksområdet. Nacka kommuns biblioteksplan omfattar kommunens samlade biblioteksverksamhet, folkbibliotek och skolbibliotek, och gäller för åren 2025–2027.

Den föreslagna biblioteksplanen har tagits fram med utgångspunkt från aktuella lagar och styrdokument samt med vägledning från Kungliga biblioteket. Kungliga biblioteket är den myndighet som tillsammans med de regionala biblioteksverksamheterna och kommunerna följer upp hur biblioteksplanerna som antagits har utformats och hur de används.

Nacka kommuns tidigare biblioteksstrategi är från 2011. Kungliga bibliotekets rekommendation är att biblioteksplaner ska sträcka sig över ungefär fyra år. Nacka kommuns nya biblioteksplan sträcker sig från 2025 till 2027. Biblioteksplanens aktualitet är kopplad till avtalslängden med driftsaktörer. Nuvarande avtal med bibliotekens driftaktörer löper till den 31 december 2026. År 2027 tas en ny biblioteksplan fram som aktualiseras från hösten 2027 till 2031. Biblioteksplanen är ett övergripande och strategiskt dokument som beskriver hur Nacka kommun leder och arbetar med biblioteksfrågor. Biblioteksplanen ska på ett konkret sätt ligga till grund för bibliotekens inriktning och utveckling de kommande åren. Planen fokuserar på bibliotekens användare, närsamhället och på omvärldsfaktorer som kan komma att påverka bibliotekens verksamhet och utveckling de bestämda åren. De framtagna fokusområdena och prioriteringar har sin utgångspunkt i bibliotekslagen, barnkonventionen, Nackas visioner och mål samt Nacka kommuns styrmodell. De fokusområden som fastställts att

gälla för Nackas folkbibliotek är; litteratur och läsfrämjande, hållbarhet och tillgänglighet, samt demokrati och delaktighet.

Skolbibliotek

Riksdagen beslutade om en ändring i skollagen (2010:800), kring stärkta skolbibliotek (2023/24:164), den 20 november 2024. Lagändringen träder i kraft den 1 juli 2025. I Nacka kommun är det varje skolas huvudman som ansvarar för skolbiblioteken och dess bemanning. Valfärd skola är huvudman för de kommunala skolorna.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut medför inte några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Barn och unga är en av bibliotekens prioriterade grupper. I den föreslagna biblioteksplanen fastställs att Nackas folk- och skolbibliotek aktivt ska arbeta med barnkonventionen samt att stimulera barn till läslust och bidra till barns språk-, skriv- och läsutveckling, en grund i det livslånga lärandet. Biblioteksverksamheten ska utgå från ett medvetet barnperspektiv med barnkonventionen och barns rättigheter som riktmärke.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 18 december 2024

Bilaga 1 Nacka kommuns Biblioteksplan 2025-2027

Bilaga 2 Protokollsutdrag Kulturnämndens sammanträde den 10 december 2024

Hans-Otto Halvorsen
Kultur och fritidsdirektör
Nacka kommun

Ulrika Haij
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten